

karakteristiek, mag als algemeen erkend worden beschouwd. Ook zijn de kansen tot een met intensiteit bestudeeren van het karakter haar in die wereld van gemaskerden, waar zij haar clientèle vindt, zelden zeer gunstig geweest. Bij uitzondering vindt men hier in het kopje van den schilder Gabriel, in het even aangezet portret van een oude dame in een roodbekleeden stoel, in een ander oude damesportret (een pastel) waar de geportretteerde met den bril in de hand zit, bij beschaafde en harmonische kleur aandacht en dieper karakteristiek te waardeeren, en een studie van een Parijsche vrouw toont breede typeering.

De verdiensten dezer schilderes zijn echter over het algemeen te vinden in haar kloek opbouwen van een altijd levend-aandoenden kop en het breed neerzetten van een figuur. Zij heeft een groote virtuositeit in het schilderen van stoffen en sieraden en een zelden falend instinct zoowel voor de keuze daarvan als voor de plaatsing. Haar voorkeur voor zulk arrangement van détail is geheel en al van haar zelf, en als zoodanig persoonlijk, maar doet zich wel eens gelden ten koste van de warmer, meer toegewijde volvoering van de psychologische taak. Zulke schilderijen als dat groote van de dame zonder hoed, doch met mantel, staande, zijn echter ongetwijfeld het werk van iemand die veel kan (al is niet volkomen uitgedrukt of men buiten is, dan niet) en waar zij zich meer inleeft, zooals in de zeer knappe groep van haar eigen familieleden, is de gelijkenis wel zeer pakkend. De geveegde achtergronden vertoonen vaak een bedenkelijk manierisme, en een enkel sentimenteel werk, als dat van het communic-meisje, is nogal naar. Haar vaders sentimentaliteit was althans van een zekeren stijl.

Een schilderes is zij door alles heen, wat zij maakt, men mag het mooi of minder mooi vinden, is er. Het is nooit kleintjes gedaan en nooit armelijk.

Lizzy Ansingh's fijne, met geest en smaak gecomponeerde poppenschilderijen zijn zeer

bekoorlijk. Haar schildering blijkt het 't best tegen elk licht uit te houden, waar zij in de warme bruinen en grijzen blijft, althans waar die kleuren predominant zijn, de sterker rooden van haar pop op dolfin doen te eenerlei; daar was meer uit te halen door wat gedurfd contrasten. Van de hier ge-exposeerde composities doen die twee kleine, een met poppen en een met pauwen en reigers, het 't volkomenst. Het groote schilderij met de waterplanten is misschien het merkwaardigst, en van al wat hier van alle vier tentoongesteld is, het diepst doorleefde, al is het niet volmaakt; maar die kleine portretjes van Mevr. v. Vloten en Mej. Coba Ritsema zijn kostelijk, zoo frisch en zoo raak.

C. V.

PIET MONDRIAAN.

Een zuiver impressionisme is de basis van zijn kunst geweest. Hij toonde zich een solide teekenaar, een subtiel-fijn colorist; zijn werk sprak door de kleur. Maar zijn aard voerde hem naar een anderen kant. Impressionistische kunst was hem te veel hetzelfde als de dingen die hij om zich zag in de natuur. Hij zocht innerlijkheid te beelden. Terwijl de impressionist weergeeft, wat zijn oog aanschouwd, zijn zinnen doorschouwd en genoten hebben; terwijl zijn streven is, de natuur zoo dicht mogelijk nabij te komen, zich intens met alle krachts- en zenuw-inspanning te concentreeren op de vizie, ten einde door het uiterlijke tot het innerlijke, dus het geestelijke, te geraken; laat Mondriaan het uiterlijke geheel los, ten einde, buiten het feitelijk waarneembare om, zijn gewaarwordingen van den geest weer te geven. Al zijn verschillende uitingwijzen zijn van den beginne af een zoeken, om dit op de krachtigste wijze te doen. Eenige van zijn werken, onlangs in den Rotterdamschen Kunstkring geëxposeerd, getuigden hiervan. Hij gaf daarin nooit een forsche vizie, er sprak geen drang tot de daad uit, veeleer een drang naar peinen. Waar hij tweemaal